

TYKS HANSA UUTISKIRJE

TÄSSÄ NUMEROSSA

- Hankejohtajan terveiset
- Hanketiimien terveiset

OTA SOMESEURANTAAN

@varha.fi
@ovph_fi
@satasote
@terapiatEL

**Kirjeen lopussa löydät
uutiskirjeen tilauslinkin!**

Opit käyttöön asiakkaiden parhaaksi

Usein puhutaan siitä, että koulutuksia käydään koulutusten vuoksi ja epäselväksi joskus jää, miten me otamme koulutuksista saadut opit käyttöön asiakkaiden tarpeisiin. Olemme kaikki varmasti yhtä mieltä siitä, että kouluttautuminen ja osaamisen yhtenäinen käyttäminen työssä tulisi edetä käsi kädessä. Aina se ei kuitenkaan mene niin. Enenevästi onkin tullut esille implementoinnin eli käyttöönoton ja jalkauttamisen merkitys palveluisamme.

Hanketyössä palautetietoisuuden, implementaatio-mittareiden ja riskianalyysien hyödyntäminen yhteistyössä ammattilaisten ja johdon kanssa ovat välttämättömiä työvälineitä parhaimman tuloksen varmistamiseksi. Myös organisaation rakenteissa on tärkeätä tunnistaa ja valita yhtenäiset tiedolla johtamisen elementit ammattilaisten osaamisen tueksi ja hoidon laadun seuraamiseksi.

Uusi hallitus tekee parhaillaan sotepalveluihin liittyviä linjauksia seuraaville vuosille. Mitä arvotetaan ja mitä kohti olemme menossa? Olemme mielenkiintoisten asioiden äärellä.

Ninni Ihalainen, hankejohtaja

Hanketiimien terveiset

Kevään viimeinen kirje on hyvä kohta peilata mennyttä ja suunnata katse tulevaan. Tässä teille luettavaksi hanketiimien terveisiä vähän laajemmin.

OT-keskus

Lasten, nuorten ja perheiden tilanteet ovat kompleksistuneet ja ne sisältävät yhteenkietoutuneita haasteita. Nämä kompleksiset ilmiöt vaativat eri näkökulmien yhteensulauttamista monialaisesti.

OT-keskushankkeen kehittämistiimi koostuu monialaisesta osaamisesta jolloin eri näkökulmat tulevat huomioiduksi. Tiimissä on vahvaa osaamista sekä sosiaali- että terveydenhuollosta ja kehittämistyö perustuu tutkitun tiedon ja asiantuntijatiedon kokonaisuuteen. Merkittävänä lisänä edelliseen on kokemustiedon hyödyntäminen. Tiimin kehittämisessä onkin mukana kokemusasiantuntija, joka tuo yhteen vertaisen ja ammattilaisen äänen. Asiakslähtöisten palvelujen kehittäminen pitäisi olla asiakkaan tarpeista lähtevää. Kokemusasiantuntijan tarkoituksena on toimia ammattilaisen tukena ja vahvistaa asiakkaan ja ammattilaisen välistä luottamussuhdetta. Kokemustieto voi lisätä asiakkaan toivon kokemusta ja havahduttaa läheisiä pitämään itsestään huolta. Kokemusasiantuntijan tulisi olla osana moniammatillisia tiimejä, jolloin päästään parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen.

Lisätietoja: projektipäällikkö Tuija Eskelinen

Aikuisten tiimi

Aivan kuten lapsilla ja nuorilla, myös aikuisikäisillä on ollut haasteita mielenterveyspalveluiden yhdenvertaisen saatavuuden ja riittävyyden kanssa.

Aikuisikäisten kohdalla koordinaatiohanke on tuonut hyvinvointialueiden palvelujärjestelmien saataville Terapiat etulinjaan toimintamallin mukaisen työväliseen Terapianavigaattorin ja hoitomenetelmän 1-3 hoitokerran ohjatun omahoidon sekä keskimäärin 7 hoitokerran kognitiivisen lyhytterapian helpottamaan oikea aikaisen ja tasoisen hoidon pariin pääsyä perustasolla.

Verkossa täytettävä Terapianavigaattori tuottaa ammattilaisen ja asiakkaan yhteiseen tarkasteluun laajan kuvan asiakkaan tilanteesta arvioinnin pohjaksi. Näyttöön perustuvat menetelmät ohjattu omahoito ja kognitiivinen lyhytterapeuttinen työskentely ovat osoittautuneet tehokkaasti apua tuottaviksi sekä lievien että keskivaikeiden mielenterveysoireiden kanssa kamppaileville.

Hyvinvointialueilla käyttöönotto tapahtuu kunkin alueen omassa tahdissa. Infotilaisuuksia toimintamallin tuomista mahdollisuuksista pidetään eri toiminta-sektoreille, esimerkkinä Pohjanmaan ehkäisy- ja äitiysneuvolat, diabetesvastaanotot, asiakaspalvelukeskus sekä Laihian ja Vähäkyrön terveysasemat. Satakunnassa ohjattu omahoito laajenee asumispalveluiden asiakkaiden saataville. Varhassa asiakas- ja palvelutarpeen arviointien Soihtu tiimit kouluttautuvat alkusyksystä ohjattuun omahoitoon.

Terapianavigaattoriin ja työmenetelmiin kouluttautuminen ja tuominen avun tarvitsijoiden ulottuville jatkuu. Alla olevasta taulukosta näet tämän hetken koulutustilanteen.

Lisätietoa: hankekoordinaattori Juha Laine

Koulutetut YTA-alueella	Terapia-navigaattori ja ensijäsennys	Ohjattu omahoito	Kognitiivinen lyhytterapia (koulutuksessa)
Satakunta	60	105	19 (20 esh)
Pohjanmaa	51	26	11
Varsinais-Suomi	72	66	55

Varhain-tiimi

Varsinais-Suomen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskushankkeessa on osana mielenterveys- ja päihdepalvelujen kehittämistyötä luotu Tyks Varhain -toimintamalli, joka tarjoaa konsultaatiotukea mielenterveystyöhön opiskeluhuollon sekä nuorten sosiaalipalveluiden ammattilaisille.

Toimintamallin kehittämisen lähtökohtana on ollut mm. perus- ja erityistason palvelujen väliltä puuttuvat palveluprosessit, jonka on nähty osaltaan selittävän palvelujen tehottomuutta ja korkeita kustannuksia. Syksyllä 2021 toiminnan aloittanut Tyks Varhain -tiimi on tarjonnut nuorisopsykiatriasta asiantuntemusta ja tukea psykososiaalisten menetelmien käyttöön yli 300 konsultaatiotilanteessa.

Syksyn 2023 aikana Varhain -tiimi tukee myös alueelle pilotoitavan interventionavigaattorin jalkautumista. Toimintamallia kehitetään ja laajennetaan niin, että toiminta kattaa kaikki Varhan sotekeskusalueet vuoteen 2025 mennessä. Tämän mahdollistamiseksi vahvistamme edelleen alueella toimivien avopediatrien kanssa tehtävää yhteistyötä siten, että tulevaisuudessa Varhain -toimintaan ohjaututaan pääsääntöisesti avopediatrien monialaisten arviointi- ja konsultaatioryhmien kautta.

Lisätietoa: projektipäällikkö Tiina Louhi

Lasten ja nuorten tiimit

Julkisessa keskustelussa ja erillisissä selvityksissä nousee toistuvasti keskusteluun, miten lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut ovat sirpaleisia eivätkä yhdenvertaisesti tavoita kaikkia. Palvelut eivät myöskään riitä vastaamaan niihin tarpeisiin, joita arjessa kohdataan.

Koordinaatiohanke vastaa osaltaan näihin tarpeisiin koordinoimalla psykososiaalisten menetelmien koulutuksia sote-ammattilaisille. Ammattilaiset saavat koulutusten myötä työkaluja, miten auttaa esimerkiksi ahdistunutta tai masentunutta lasta tai nuorta. Parhaassa tapauksessa lasta tai nuorta voidaan auttaa jo ennen, kun ongelmat ovat kasautuneet tai moninaistuneet vaikuttaen esimerkiksi koulunkäyntiin.

Vuodesta 2020 lähtien on koko YTA:lla koulutettu lähes 100 Cool Kids-osaajaa ahdistuksen hoitoon, reilu sata IPC- ja 35 IPT-N-osaajaa masennuksen hoitoon sekä 30 Ihmeelliset vuodet-vanhemmuusryhmänohjaajaa käytöshäiriöiden hoitoon. Tänä vuonna on näiden näyttöön perustuvien menetelmien lisäksi pilotoitu myös ahdistuksen lyhytinterventio ja ohjattuja omahoitoja. Osaamista tuetaan menetelmäohjausten avulla sekä koulutusten päättymisen jälkeen vertaistapaamisilla. Koulutusten koordinoinnin lisäksi seuraamme hankkeessa myös, miten menetelmät jäävät käyttöön koulutusten jälkeen.

Lisätietoa: projektipäällikkö Elina Lähteenmäki

*Aurinkoista,
rentouttavaa ja
lämmintä kesää
uutiskirjeen
lukijoille!*

Päätet jatkossakin lukemaan lisää hanketerveisiä tilaamalla uutiskirjeen [TÄSTÄ](#). Samasta linkistä voit perua uutiskirjeen tilauksen ja päivittää muuttuneen sähköpostiosoitteesi. Seuraava uutiskirje julkaistaan syksyllä 2023